

ایجاد دو قطبی در جامعه از اهداف دشمن است

ادامه از صفحه ۱۲ | ایشان ترساندن از قدرت‌ها و از آمریکا و رژیم صهیونیستی را تفرقه‌ی دیگر برای بیرون راندن مردم از میدان دانستند و گفتند: اگر قرار بود ملت ایران از فلان قدرت بترسد، جمهوری اسلامی دیگر وجود نداشت ضمن اینکه امروز خیلی از قدرت‌هایی که داعیه دار تسلط و خدایی بر منطقه بودند، از ملت ایران می‌ترسند. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای ابزار دیگر بیگانگان برای خارج کردن مردم از صحنه را «بی‌اعتقاد کردن مردم به عوامل حضور، شجاعت و قدرت» خواندند و گفتند: در رأس عوامل قدرت‌آفرین، ایمان دینی و تشوع است و تلاش و تبلیغات دشمن با هدف تضعیف این عوامل انجام می‌شود. ایشان افزودند: به قضیه حجاب و امثال آن باید با این نگاه توجه و کار کرد که مسئله صرفاً ناگاه‌ای عده‌ای از موضوع حجاب نیست بلکه عده کمی با انگیزه مخالفت و معارضة این کارها را می‌کنند. «ایجاد اختلاف و دو قطبی کردن مردم» به نحوی که موضوع از اختلافات دوستانه خارج و به محکوم کردن هر حرف ولو خوب طرف مقابل منجر شود، شگرد دیگری برای خالی کردن میدان از حضور مردم بود که رهبر انقلاب پس از تبیین آن گفتند: راه مقابله با این نقشه‌ها، حضور مردم در مسائل سیاسی، اقتصادی، انتخابات و حتی مسائل امنیتی است. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای گفتند: در زمینه مسائل امنیتی مردم می‌توانند با شناسایی عوامل دشمن به دستگاه‌های امنیتی کمک کنند، همچنان که تاکنون خیلی از مشکلات امنیتی با کمک مردم برطرف شده و دستگاه‌ها از وقوع فجایعی مشابه حادثه کرمان پیشگیری کرده‌اند که شاید بتوان گفت میزان خنثی سازی توطئه‌ها ده‌ها برابر چیزی است که اتفاق می‌افتد. ایشان ترویج حضور و نقش‌آفرینی مردم به عنوان رکن مهم اداره صحیح کشور و لازمه قطعی دستیابی انقلاب به اهداف را نوعی توطئه به حق و وظیفه هر صاحب صدا و منبر برشمردند و افزودند: عالم دینی، مرجع، روحانی، استاد دانشگاه، هنرمند، مدیر، مسئول سیاسی، صداوسیما، همه وظیفه دارند مردم را به حضور در میدان و ایستادگی در آن ترغیب کنند البته وظیفه مسئولان حکومتی سنگین‌تر است چرا که مردم آماده‌اند و باید زمینه را برای حضور آنها آماده کرد. مقام معظم رهبری اجتماع عظیم مردم در چهارمین سالگرد شهادت سردار سلیمانی، حضور مردم در راهپیمایی‌های ۲۲ بهمن و روز قدس و اجتماع در ایام... همچون سالروز ۹ دی را نشانه‌های بارز آمادگی مردم برای حضور در میدان دانستند و گفتند: مردم در سرباز شهادت سردار پرفراختر از راه‌های دور برای زیارت به کرمان آمدند و با وجود آن اتفاق فاجعه‌بار، فردا همان اجتماع مردمی با همان شدت و قدرت و انگیزه ادامه یافت. این یعنی مردم آماده هستند و ما مسئولان باید زمینه را برای حضور آنها آماده کنیم. ایشان در خصوص قضیه اندوه‌بار کرمان خاطرنشان کردند: این فاجعه به معنی واقعی ملت ما را مصیبت زده کرد، البته ما اصراری نداریم که این و آن را متهم کنیم اما اصرار داریم عوامل واقعی و پشت پرده موضوع را شناسایی و آنها را سرکوب کنیم که آن‌ها... مسئولان محترم که به طور جدی مشغول کار هستند، بتوانند عواملی را که در این جنایت دخالت داشتند و پشت آن بودند، به سزای اعمالشان برسانند.

مقاومت فلسطین پیروز میدان است

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در بخش پایانی سخنانشان، موضوع غزه را مورد توجه قرار دادند و با اشاره به تحقق تدریجی پیش‌بینی‌های روشن‌بینان در این موضوع گفتند: پیش‌بینی می‌شد که پیروز این میدان، مقاومت فلسطین است و آنکه شکست خواهد خورد، رژیم خبیث و ملعون صهیونیستی است که امروز این پیش‌بینی در حال تحقق است. ایشان، سه ماه جنایت و کودک‌کشی صهیونیست‌ها را حادثه‌ای فراموش‌نشده در تاریخ دانستند و افزودند: حتی پس از نابودی و پاک شدن این رژیم از روی زمین، این جنایات فراموش نمی‌شود و در تاریخ خواهند نوشت روزی، عده‌ای در این منطقه به حکومت رسیدند که در طول چند هفته هزاران کودک را به قتل رساندند اما صبر مردم و ایستادگی و مقاومت فلسطینی، آنها را دار به عقب‌نشینی کرد. مقام معظم رهبری در تبیین نشانه‌های شکست و ناکامی رژیم صهیونیستی پس از حدود ۱۰۰ روز جنایت، خاطرنشان کردند: آنها گفته بودند حمله و مقاومت را از بین می‌بریم و مردم غزه را منقلب می‌کنیم که نتوانستند و امروز مقاومت، زنده و سر حال و آماده است. در حالی که رژیم صهیونیستی، خسته و سرافکنده و پشیمان است و داغ باطل جنایتکار به پیشانی آن خورده است. ایشان این هم‌اوردی را یک عبرت دانستند و گفتند: این عبرت نشان می‌دهد باید خط ایستادگی در مقابل ظلم، زور، استکبار و غضب دنیا را بشود و مقاومت همچنان خود را به روز و آماده نگه دارد و از ترغند دشمن غافل نماند و به باری خدا هر جا امکان داشت به دشمن ضربه وارد کند. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای گفتند: ان‌شاءا... روزی فرا خواهد رسید که ملت ایران و ملت‌های مسلمان، غلبه صبر و ایستادگی و توکل به خدا بر دشمنان و شیاطین عالم را به چشم ببینند.

مجید ابهری در گفت و گو با «آرمان ملی»:

مردم چگونه با سفره‌های کوچک شده در انتخابات حضور پیدا کنند؟

عدم تمایل مردم با صندوق‌ها نتیجه

سوء مدیریت هاست

برنامه‌ریزی‌های نادرست کار انتخابات را به اینجا رسانده است

آرمان ملی - احسان انصاری: شرایط اجتماعی انتخابات مجلس آینده به چه صورت است؟ آیا جامعه در شرایط انتخاباتی قرار گرفته است؟ چرا فضای اجتماعی قبل از انتخابات مانع از انتخابات گذشته نیست و کم رونق است؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات با دکتر مجید ابهری، رفتارشناس اجتماعی گفت و گو کرده است. ابهری معتقد است: «مردم همچنان از آرمان‌های انقلاب و نظام دفاع می‌کنند و با آن همراهی می‌کنند. این رویدکرد انتخاباتی نیز از بی‌مهری‌هایی است که برخی مدیران ناکارآمد مسبب آن هستند. در سال‌های اخیر بیکاری و رانت‌خواری ارکان بسیاری از فسادها بوده و گاهی نامشخص بودن بخش قابل توجهی از برنامه‌ها و دستورات؛ خود اساس تضادها و تنش‌هاست. بنابراین هر جا که دولت‌ها یا سازمان‌های تابعه بنا را بر کنگ‌گویی و نسنجیده‌خواهی بگذارند ماموریت آشفته‌سازی خواهد بود. مردم از این همه کم لطفی خسته شده‌اند. تبعیض‌ها دلزده‌شان کرده و گرنه از نظام دلخور نبوده و رفتار فرصت‌طلبان آزارشان می‌دهد.» در ادامه حاصل این گفت و گو را می‌خوانید.

ارزیابی شما از شرایط اجتماعی برای حضور در انتخابات مجلس آینده چیست؟ آیا افشار مختلف مردم تمایل به حضور در انتخابات دارند؟
مردم ایران در طول تاریخ همواره وفاداری و ایمان به آرمان‌های فرهنگی و ملی را به اثبات رسانده‌اند. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز تقدیس و حراسات از مقدسات دینی را به معیار‌های فوق پیوند زده‌اند. کمبودها، مشکلات اقتصادی همراه با گرانی‌ها و کمیاب شدن برخی از کالاها نیز نتوانست این ملت استوار را به زانو در آورد. ۸ سال جنگ تحمیلی؛ شهدا و جانبازان و آزادگان در دوران جنگ داغ‌های سنگینی بر سینه‌های خانواده‌های ایرانی از هر قوم و منطقه‌ای گذاشته و برخی از خانواده‌ها هنوز هم در انتظاری سخت در انتظار بازگشت جگر گوشه‌های خود هستند. تحریم‌های چهل و چهار سال گذشته این مردم نستوه را با مشکلات متعدد روبه‌رو ساخته و مقاومت این ملت به الگوی تاریخی درجهان تبدیل شد. به یاد داشته باشیم که آزارهای مختلف یک ساعت و یک روز مردم را راحت نگذاشت و بلایا و بیماری‌های متعدد از سیل و زلزله و کرونا و دشواری‌های دیگر نیز مزید بر علت‌ها گردیدند. با این وجود فقدان مدیریت منسجم، ضعف برنامه‌ریزی و کاستی‌های مدیریت در راستای مبارزه با فساد و تبعیض و رانت‌خواری از یکسو و در یک جمله کم توجهی به مشکلات مردم؛ از عوامل دوری و فاصله گرفتن از مدیریت و مدیران اجرایی است که به قهر مردم تعبیر می‌شود.

چرا جامعه به شرایطی رسیده که مردم در این وضعیت با انتخابات قرار گرفته‌اند؟

واقعیت این است که مردم همچنان از آرمان‌های انقلاب و نظام دفاع می‌کنند و با آن همراهی می‌کنند. این رویدکرد نیز از بی‌مهری‌هایی است که برخی مدیران ناکارآمد مسبب آن هستند. در سال‌های اخیر بیکاری و رانت‌خواری ارکان بسیاری از فسادها بوده و گاهی نامشخص بودن بخش قابل توجهی از برنامه‌ها و دستورات؛ خود اساس تضادها و تنش‌هاست. بنابراین هر جا که دولت‌ها یا سازمان‌های تابعه بنا را بر کنگ‌گویی و نسنجیده‌خواهی بگذارند ماموریت آشفته‌سازی خواهد بود. مردم از این همه کم لطفی خسته شده‌اند. تبعیض‌ها دلزده‌شان نموده و گرنه از نظام دلخور نبوده و رفتار فرصت‌طلبان آزارشان می‌دهد. کوچک‌تر شدن سفره‌های مردم ناشی از دو عامل گرانی‌های قطاری و لجام‌گسیخته‌ی و ضعف و فقدان مدیریت کارآمد بر ابعاد تولید و عرضه و قیمت‌گذاری و نظارت کارآمد بر این‌جوه می‌باشند. این در حالی است که احتکار و انبار کردن ارزاق عمومی و بعضاً صدور غیر مجاز آنها به کمبود کالا‌های ضروری در بازار منجر می‌شود. از نگاه رفتارشناسی سیاسی

مردم از نمایندگان مجلس انتظار دارند صدای آنها باشند. در واقع نماینده مجلس باید صدای مردم کوچه و بازار و خیابان باشد. مردم انتظار دارند اگر مدیری در مسیر صحیح حرکت نمی‌کند و یا تصمیمی می‌گیرد که برخلاف خواسته‌های آنها است نمایندگان در مقابل آن بایستند و تلاش کنند وی را به مسیر صحیح برگردانند. در واقع انتظار مردم از نمایندگان مجلس حرکت در مسیر خواسته‌های آنها و برخورد با مدیرانی است که برخلاف مسیر آنها حرکت می‌کنند

آرای خاکستری که نقش تعیین کننده‌ای در انتخابات دارد نیز بر اساس شرایط انتخابات به سود هر کدام از جریان‌های سیاسی در حالت نوسان قرار داشته است. این در حالی است که در انتخابات آینده شرایط آرای خاکستری نیز وضعیت پیچیده‌ای دارد و احتمال به صحنه آمدن آنها ضعیف است

تعداد انتخابات در تاریخ ایران برگزار شده است. هدف اصلی جمهوری اسلامی نیز مشارکت مردم در تصمیم‌گیری‌هایی بود که به شکل‌های مختلف به سرنوشت آنها ارتباط پیدا می‌کرد. با این وجود هر چه از پیروزی انقلاب اسلامی گذشته میزان دخالت مردم در تصمیم‌گیری‌ها به دلایل مختلف و از جمله تنگ‌نظری‌ها برخی افراد کاهش پیدا کرد. این در حالی است که در اغلب کشورها احزاب نقش مهمی در شکل‌دهی و جهت‌دهی به آرای مردم دارند و تلاش می‌کنند آرای مردم با ارائه برنامه‌های خود به سمت خود بکشانند. این در حالی است که این وضعیت در ایران وجود ندارد و انتخابات به صورت فصلی و بدون پشتوانه و برنامه‌ریزی برگزار می‌شود.

چگونه می‌توان در زمان باقی مانده تا انتخابات شرایط را تغییر داد؟

در مرحله نخست باید به مشکلات مردم توجه کرد و آنها را حل کرد. اگر دولت می‌خواهد مشکلات مردم را حل کند باید بدون توجه به سلیقه سیاسی نخبگان و تنها بر اساس تخصصی که دارند از آنها استفاده کند. امروز ما با گرانی‌های ساعتی و لحظه‌ای مواجه هستیم. در مرحله نخست ما باید ریشه‌های این گرانی‌ها را پیدا کنیم و سپس برای آن برنامه‌ریزی کنیم. بدون تردید پیدا کردن ریشه‌های این گرانی‌ها کار سختی نیست. با این وجود پیدا کردن راه حل برای این گرانی‌ها مستلزم این است که برنامه‌ریزی دقیق و بلندمدتی وجود داشته باشد که متأسفانه چنین برنامه‌ریزی‌هایی وجود ندارد. نخبگان، اندیشمندان و دلسوزان که امروز در حاشیه نشسته‌اند و گوشه عزلت گزیده‌اند باید به میدان بایند تا مشکلات مردم را حل کنند. امروز مسأله اصلی کشور قوت لایموت و سلامتی مردم است. امروز عزت اسلام و ایران در میان است و به همین دلیل نباید این مسائل را فدای سلاقی سیاسی کرد. همه ما در یک کشتی نشسته‌ایم. به همین دلیل اگر این کشتی سوراخ شود و یا اینکه شکسته شود اینکه کسی از آن جان سالم به در ببرد دشوار خواهد بود. انتشار برخی اخبار درباره ارقام اختلاس‌ها و خروج ارز از کشور در شرایط کنونی موجب شکنجه روحی و روانی مردم است. در حال حاضر ۶ درصد مردم زیر خط فقر زندگی می‌کنند. بسیاری از مردم به دنبال امنیت غذایی هستند. مردم هنگامی که ناهار خود را می‌خورند نگران وضعیت شام خود هستند. این‌گونه نگرانی و احساس عدم امنیت پیامدهای ناگواری برای جامعه به همراه خواهد داشت. بسیاری از آسیب‌های اجتماعی امروز جامعه ایران ناشی از گرانی و فقر است. اقشار بیکار، کم درآمد و بازنشسته تأثیرپذیری بیشتری را از گرانی و تورم لجام‌گسیخته در جامعه خواهند داشت. ۷۰ درصد از اضطراب‌ها در میان اقشار کم درآمد ناشی از گرانی است. وقتی نان آور خانواده توانایی تأمین نیازهای یک خانواده را ندارد، هنگام بازگشت به خانه دچار اضطراب و استرس می‌شوند. در پاسخگویی به همسر و فرزندان هم این استرس به سراغ آنها می‌آید. فشارهای روحی و روانی باعث بروز تنش‌های رفتاری می‌شود. این‌گونه افراد با کوچک‌ترین تنش اجتماعی از کوره در رفته و با خشم با شهروندان برخورد می‌کنند. اگر کسی می‌خواهد شرایط را تغییر بدهد باید این مشکلات مردم را حل کند.

یادداشت

روابط آذربایجان و ایران تغییر می‌کند؟

بهرام امیراحمدیان

کارشناس مسائل بین‌الملل

جمهوری آذربایجان، با جمعیتی برابر ۱۰/۴ میلیون نفر (در سال ۲۰۲۲) همسایه شمال غربی ایران، پرجمعیت‌ترین و در عین حال توانمندترین جمهوری قفقاز جنوبی است، با تولید ناخالص داخلی ۷۸/۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲، درآمد سرانه‌ای معادل ۷۷۴۲ دلار داشته است. از آغاز درگیری جمهوری آذربایجان با ارمنستان بر سر مسأله قره باغ، در آستانه فروپاشی شوروی، جنگی خونین در منطقه رخ داد و صدها هزار نفر از هر دو طرف ناگزیر به ترک محل زندگی و اقامت در جایی دیگر شدند. ارتباط جمهوری خودمختار نخجوانکه توسط خاک جمهوری ارمنستان از خاک جمهوری آذربایجان جدا افتاده، از زمان آغاز فروپاشی تاکون با استفاده از خاک جمهوری اسلامی ایران برقرار بوده است. با گذشت بیش از ۲۰ سال، سرنجام جنگ ۴۰ روزه جمهوری آذربایجان علیه اشغالگران، مناطق اشغالی بازنس گرفته شد. این مرحله منطقه را با تحولات سرنوشت‌سازی روبه‌رو کرد و کریدور ادعایی ترکیه و آذربایجان از خاک ارمنستان نتوانست و نمی‌توانست شکل گیرد. جمهوری آذربایجان به این نتیجه رسید که قلمروی جمهوری اسلامی ایران از ثبات سیاسی و اقتصادی لازم برای ایفای نقش کریدور ترانزیتی و حمل و نقل بین‌المللی برخوردار است. موقعیت جغرافیایی ممتاز جمهوری آذربایجان در قفقاز برای ایران جهت ارتباط با فدراسیون روسیه و جمهوری گرجستان و دریای سیاه نقش قابل توجهی در برقراری ارتباط جاده‌ای و ریلی ایران با این منطقه دارد، به همین سبب در ابتکارات منطقه‌ای ایران از جمله کریدور خلیج فارس - دریای سیاه (اگر عملیاتی شود) و مسیر غربی کریدور شمال - جنوب (ریلی و جاده‌ای) که از قلمرو جمهوری آذربایجان می‌گذرد، از نظر مقامات جمهوری اسلامی ایران حائز اهمیت است. اگرچه جمهوری آذربایجان به سبب ساختار اقتصادی (نفت پایه) مشابهت‌هایی با ساختار اقتصادی ایران دارد و فضای کمی برای توسعه تجارت فیما بین وجود دارد، ولی در زمینه‌های دیگری همچون حمل و نقل و ترانزیت، سرمایه‌گذاری، همکاری اقتصادی و مبادلات علمی و فرهنگی هنوز ظرفیت‌هایی برای همکاری بیشتر دارند. صادرات جمهوری اسلامی ایران به جمهوری آذربایجان در سال ۲۰۲۰ برابر ۴۶۲ میلیون دلار و واردات ایران از جمهوری آذربایجان ۳۷ میلیون دلار (کمتر از یک درصد) بوده است. قرابت‌های فرهنگی چندی نیز بین دو کشور وجود دارد و جمهوری آذربایجان در برهه‌هایی مواضع مناسبی درباره ایران در محیط بین‌الملل اتخاذ کرده است. براساس روابط بین‌الملل و پایبندی به حسن همجواری و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر، دو کشور آینده‌ای درخشان برای همکاری برنامه‌ریزی کرده‌اند. مهم‌ترین این موارد احداث راه‌آهن رشت - آستارا است. با این وجود اراده سیاسی هر دو کشور تکمیل و راه‌اندازی این مسیر است و پیش‌تر جمهوری آذربایجان با امتداد شبکه راه‌آهن خود به داخل پایانه‌ای که خود در آستارای ایران تدارک دیده است، اراده سیاسی خود به همکاری با ایران را نشان داده است. همچنین در حدود ۶ سال پیش، این جمهوری آذربایجان بود که آمادگی خود را برای سرمایه‌گذاری در این مسیر اعلام کرده بود که به سبب پاره‌ای مسائل سیاسی و اقتصادی انجام نشد. هنوز هم جمهوری اسلامی ایران آمادگی همکاری با جمهوری آذربایجان را دارد. با اتمام پروژه راه‌آهن اردبیل و اتصال این نقطه به شبکه راه‌آهن سراسری کشور و امکان اتصال آن با قلمرو جمهوری آذربایجان نیز می‌تواند برای اتصالات منطقه قفقاز به ویژه جمهوری آذربایجان با آب‌های خلیج فارس و اقیانوس هند به‌کار گرفته شود. با اینکه سوآپ نفتی بندر امیرآباد با ظرفیتی بیش از ۲۰۰ هزار بشکه در روز در استان مازندران پتانسیل مناسبی برای تنوع بخشی به مسیرهای صادرات نفتی جمهوری آذربایجان فراهم کرده است، موردی که تاکنون به‌کار گرفته نشده است. با افتتاح گذرگاه مرزی جدید در شهرستان آستارا در چند روز گذشته، این گذرگاه برای برقراری ارتباط استان گیلان و اردبیل با جمهوری آذربایجان یکی از شاهراه‌های اصلی این محور ترانزیتی و شبکه ترانزیت کشور است. گذرگاه آستارا در واقع پنجمین گذرگاه مرزی با جمهوری آذربایجان است و با این گذرگاه بار ترافیکی در این محور کاهش می‌یابد. کمسیون‌های مشترک همکاری اقتصادی دو کشور با یکدیگر در راستای توسعه روابط همه‌جانبه، با یکدیگر همکاری و اسناد مربوط به فراهم کردن زیرساخت‌های حقوقی و قانونی همکاری‌های دوجانبه را تنظیم می‌کنند. برای توسعه همکاری‌های اقتصادی، تجاری و فرهنگی لازم است که موسسات و نهادهای دولتی و وابسته به دولت، موسسات پژوهشی و علمی از جمله دانشگاهی هر دو کشور نشست‌های مشترکی برای ایجاد مفاهمه و فراهم آوردن فضای همکاری و همدلی برای مبادله تجربیات و همکاری‌های مشترک در زمینه‌های مرتبط داشته باشند. برای فراهم آوردن زمینه همکاری، لازم است گام‌های عملی برداشته شود. شمار زیادی از ایرانیان در جمهوری آذربایجان و شهروندان جمهوری آذربایجان در ایران به‌ویژه در استان‌های آذربایجان شرقی، غربی و زنجان با سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال از جمله در مناطق آزاد اقتصادی فعالیت دارند. ایجاد منطقه آزاد تجاری مشترک به‌ویژه در شهر مرزی آستارا، زمینه‌های خوبی برای تحکیم روابط دو کشور دوست و همسایه خواهد بود. در زمینه‌های فرهنگی هر دو کشور و جوه مشترک برای همکاری دارند. تأسیس کرسی زبان ترکی آذربایجانی در دانشگاه‌های ایران و زبان فارسی در دانشگاه‌های جمهوری آذربایجان، مبادله استاد و دانشجو، تهیه سریال‌های تلویزیونی مشترک در باره زندگی و آثار مشاهیر مشترک و نیز برگزاری جشن نوروز از جمله مناسبت‌های ارزشمندی است که باید مورد ملاحظه قرار گیرد. وزارت میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران علاقه مند به مبادله تجربیات با موسسات مشابه در جمهوری آذربایجان است که در انستیتو نسخ خطی آکادمی ملی جمهوری آذربایجان آثار گرانبهایی نگهداری می‌شود که مورد علاقه فرهنگ‌دوستان ایرانی است. جمهوری اسلامی ایران در زمینه تعمیر و بازسازی و مرمت میراث فرهنگی - معماری تجربیات گرانبهایی دارد که می‌تواند با طرف آذربایجانی مبادلاتی انجام دهد.